

Karbono kontua eta hazkunde tasa

Joël Bartoloméo, cluelesS, Bastien Cosson, Marcelle Delpastre, Josquin Gouilly-Frossard, Laurent Grappe & Noémi Lefebvre, Bruno Jakob, Fernanda Laguna, Anouchka Oler-Nussbaum

Goiza da, ene leihotik so niz. Ebi xehe bat, soro bat, oihan bat. Ene aüzoa behien gibelean botaz lasterka ari. Ez dakit haren egüna noiz hasi den, ez eta noiz enea eküratüko den.

Gure lanak gure bizia hartzen dü, zentzüz eta herstürüz betetzen.

Denek bezala hanitx lan egiten dügü.

Bena besteekiko desberdintarzün lodi bat bada: lan egiten dügü deus irabazi gabe.

Laborari batek, bataz bestean, 910 € irabazten dü hilabeteen.

Artista batek 892€.

NO PAIN NO GAIN

“ Zer egiten dük bizitzeko?

- Artista niz.

- Bikain! Zer egiten dük?

- Pintrüra.

- Eta saltzen dük?

- ... ”

Nahiz eta artista bati haren lanaz bizitzen denez beti galdegiten zeion, laborari bati ber galtoaren egitea nihurek ez lüke pentsatüko.

“Noiztenka, asmatzen düt zü bezala egiten dütala: dena eküratü eta tintatzen hasi.”

Ene aüzoak eta nik, denek inbeetzen deiküen ünibertso batetan ibilteaz irus senditü behar günüke. Alta, nihurek ez lüke gure prekaritatea nahiko.

Laborarien azken manifestaldietako eskakizünetarik bat: SMIC-aren ber heineko güttieneko irabazia, prezioetan oinarritürik ez eta sos lagüngoetan. (1)

Zonbaitentako PAC, besteentako DRAC, CNAP, FMAC edo FRAC sos lagüngoak.

Dozierrak bete, orrialdeak bete, ariketa zozo, einegarri eta üsü ezdeüsentako.

Denek laborarien manifen herotsak entzün dütügü, bena nork entzün dütü artistak irabazi jarraiki batentako lege baten eskakizüna egin düelarik? (2)

Lege bat zoinek ere ahalbidetüko zeikün “Frantziako kültüraren aberastarzün”-az baliatzea, egiten dügün aberastarzüna izanik, audela!

Laborariak beti eta praubeago ordüan eta orano haboro goizetik gaüalat lanean.

Artistak beti eta praubeago ordüan eta orano güttiago ageri haren lanak, erakatsirik ez badira, gainera.

Egoera hau kontütan hartürik lehen erakusketa-manifesto bat eraiki nahi üken dügü zoinek ere nahasten beitütü poetak, laborariak, artistika mugimentüak, idazleak, diseinü egileak, artista plastikoak... Hamar bat artista, ber motibazio batek bildürik: prekariedade haienganatü düe haien lanaren egiteko; harekilan bizitzea ahalegintzen dira hartaz bereixi beno. Josquin Gouilly-Frossard-en eskültürak egün oroz leküz kanbiatürik eta hondarkinekin eginik; Marcelle Delpastrenen olerkiak etxalteko lanen denboran idatzirik; Fernanda Lagunak tintatü zonbait objektü; cluelesS bikotearen armailü-eskültürak, gure egün oroztako biziaren esperientziak birpentsatzen dütüenak; Anouchka Oler Nussbaumen lehen margolana; Bruno Jakoben marrazki bat ikusezinaz eta denbora bateko besterik iraüten ez düanaz; Joel Bartoloméoren film zonbait -familiako antropologoa-; Noemi Lefebvrenen testu zorrotzak, Laurent Grappe bere lagünarekin egin dütüan bideoak, eta, ene pintüra zonbait.

Bastien Cosson, 2024

(1) « Une rémunération minimale équivalente au SMIC pour toutes les paysannes et tous les paysans, basée sur les prix et non sur les aides » La Confédération Paysanne
https://www.confederationpaysanne.fr/mc_nos_positions.php?mc=36

(2) <http://continuite-revenus.fr/texte.html> & https://www.assemblee-nationale.fr/dyn/15/textes/l15b5093_proposition-loi#